

Dyrlegens anvisninger:

Følg alltid dyrlegens anvisninger og les alltid pakningsvedlegget som medfølger medisinen eller det utleverte materialet nøye før bruk.

Produkt

Dosering

Behandlingsveiledning

Kontroll/gjenbesøk avtalt

Nørgaardsvej 32, 2800 Kgs. Lyngby
Tlf: (+47) 24 11 18 00 - Fax: (+47) 24 11 19 95

NO0702T02

www.vet.bayer.no
Hårsekkmidd

A photograph of a brown dog, possibly a Weimaraner, standing in shallow water. The dog is looking towards the camera. The background shows a grassy bank and a wooden fence.

Hårsekkmidd hos hund

Hva er hårsekkmidd (demodikose) hos hund?

Hårsekkmidd finnes hos alle hunder og fører kun til sykdom i spesielle tilfeller.

Valper smittes av moren i løpet av de første levedøgnene, og midden etablerer seg i hårsekkene, hvor de normalt finnes i hele hundens levetid uten å gi noen problemer. I enkelte tilfeller kan det oppstå problemer i balansen mellom hund og midd, og dermed skjer det en ukontrollert formering av midd som fører til symptomer eller sykdom.

Det finnes ulike typer hårsekkmidd, men den som hovedsakelig er i fokus, er *Demodex canis*.

Den er sigarformet og lever i det hulrommet som håret sitter i (hårsekken). Livssyklusen går fra klekking av egg, via et larve- og nymfestadium til voksne, kjønnsmodne midd.

Hva slags problemer kan hårsekkmidd føre til?

Det kan være vanskelig å forutsi forløpet hos hunder som har problemer med hårsekkmidd, siden det kan være mange variasjoner i sykdomsbildet.

Hos unge hunder (typisk under 1 år) kan det i perioder forekomme en ukontrollert formering av midd i hårsekkene uten at det trenger å bety at hunden er syk. Hårene knekker av i området, og én eller flere hårløse flekker kan oppstå (vanligvis på hodet eller forbena). I de aller fleste tilfellene vil dette være en fullstendig harmløs tilstand som etter en tid leger seg selv (med eller uten behandling).

Hos noen få unge hunder kan dette imidlertid være første tegn på et større problem, og det kan oppstå større utbredelse og påfølgende hudproblemer. Disse hundene vil ofte være plaget av utbrudd og hudlidelser resten av livet.

Hos eldre hunder dreier det seg ofte om en mer alvorlig lidelse det kan være vanskelig å kontrollere. Huden er som regel angrepet flere steder på kroppen. Forandringen viser seg ofte i form av hudbetennelse, f.eks. på potene, og i hovedsak er bakterier involvert. Det kan være fortykkelser, skjullet hud, puss og sår i området.

Hva er årsaken til at noen hunder får problemer?

Årsaken til at noen hunder får problemer er ikke klarlagt i detalj, men en rekke faktorer er imidlertid kjent. Hos unge hunder som utvikler sykdommen, foreligger det en form for arvelig disposisjon, og derfor er det ofte flere valper fra samme kull som kan ha dette problemet. I tillegg er det visse egenskaper hos hunden som antas å disponere for lidelsen (stress, dårlig ernæringsstilstand, løpetid, orm, nedsatt immunsvær på grunn av behandling med binyrebarkhormon samt generell svekkelse). Hos eldre hunder som utvikler lidelsen for første gang, kan det i mange tilfeller skyldes en underliggende lidelse (hormonelle forstyrrelser, tumorer eller annet). For å sikre at problemene tas hånd om på forsvarlig vis, og for å få klarhet i om det ligger noe bak, er det viktig å rådføre seg med dyrlegen når det oppstår problemer med hårsekkmidd.

Er hårsekkmidd smittsomt?

Det er ingen smitterisiko siden stort sett alle hunder problemfritt bærer parasitten. Det er ikke parasitten i seg selv, men balansen mellom vert og parasitt det er noe galt med.

Hvordan stilles diagnosen?

Det kliniske bildet gir en idé om tilstanden, og dyrlegen kan ta et hudskrap i området som ofte vil avsløre en høy forekomst av parasitten i dens ulike stadier.

På en ung hund med kun noen få bare flekker, vil en behandling etter en vanlig, klinisk undersøkelse ofte være nok (i meget ukompliserte tilfeller kan man eventuelt avvente situasjonen). Hos hunder med større utbredelse, betennelse eller kroniske forandringer, vil dyrlegen i tillegg til å gi behandling mot midden, foreta en grundig (utvidet) undersøkelse for om mulig å finne årsaken til at sykdommen er brutt ut, eventuelt henvise til en spesialist.

Hva salgsforholdsregler kan man ta?

Siden det kan være en viss arvelig disposisjon for sykdommen, bør hunder fra kull hvor flere i ung alder har utviklet lidelsen ikke brukes videre i avl. Det samme kan man vurdere hos eldre hunder hvor man ikke har funnet noen underliggende årsak.

Behandling?

Siden sykdomsforløpet kan variere sterkt fra hund til hund, er behandlingen individuelt tilpasset. En behandling som virker på én hund, er kanskje ikke tilstrekkelig for en annen. Som nevnt er det en grunn til at hunden selv ikke kan håndtere midden, og det beste er selvsagt å kontrollere de mekanismene som gjør at midden får fritt spillerom. Man finner slett ikke noen klar årsak i samtlige tilfeller, men når man gjør det, er det ofte mulig å finne en vellykket behandling hvis den underliggende sykdommen kan helbredes.

I andre tilfeller kan det være påkrevd å behandle løpende eller i perioder med sykdomsutbrudd. Generelt er det viktig at hunden har en normalt god allmenntilstand (spiser godt, ikke har orm eller andre parasitter og ikke behandles med medisin som svekker immunsystemet).

Behandlingen går ut på å redusere antall midd ved bruk av et middrepende preparat.

Tidligere var det vanlig å bruke antiparasittære oppløsninger, men nå er det også mulig å bruke et spot-on-produkt som er registrert til bruk mot midd.

Generelt kan man si at uansett hvilket produkt som brukes, kan det hos enkelte hunder være problemer med å kontrollere sykdommen på lang sikt, og derfor kan det bli nødvendig å justere dosen, gjenta visse behandlingsformer eller kombinere ulike behandlinger. I alvorligere tilfeller kan det ofte være nødvendig å supplere med antibiotika mot bakterielle infeksjoner som kommer i tillegg.

Kort sammendrag:

- Hårsekkmidd finnes hos stort sett alle hunder (uten nødvendigvis å gi problemer).
- Hunder får midd i den første tiden etter fødselen.
- Unge hunder kan ha en episode med formering av midd (kun flekker) uten at det gir problemer (forsvinner igjen).
- Noen hunder kan få alvorlige middproblemer.
- Det kan være arvelig disposisjon.
- Eldre hunder med større utbrudd har ofte en underliggende lidelse eller behandles med immundempende medisin.
- Det er mange forskjellige forløp og årsaker.
- Behandlingen tilpasses individuelt (ingen standardbehandling).